



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1690/2019
20.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Град ..., чији је пуномоћник Маја Миловановић Андонов, адвокат из ..., против тужене Установе за физичку културу Спортски центар „Чаир“ из Ниша, чији је пуномоћник Велибор Вељковић, адвокат из ..., ради поништаја анекса уговора о раду и решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3903/17 од 08.02.2019. године, у седници одржаној 20.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3903/17 од 08.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1154/16 од 26.07.2017. године, у првом ставу изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца против туженог, па су као незаконити поништени анекс уговора о раду број 1 – 84/3 од 22.01.2016. године, закључен дана 03.02.2016. године и решење туженог о престанку радног односа број 01-505/1 од 15.03.2016. године, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад и призна му сва права на раду и по основу рада. У другом ставу изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 126.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3903/17 од 08.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође

нису извршене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на радном месту „...“. Скупштина Града Ниша је на седници од 29.12.2015. године донела Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему јавног сектора Града Ниша за 2015. годину којом је максималан број запослених на неодређено време код туженог ограничен на 129 запослених. По пријему ове одлуке, тужени је донео одлуку број 01-17/2 од 08.01.2016. године којом је констатовао да је укупан број запослених на неодређено време већи у односу на број који је прописан одлуком скупштине, те да због тога треба смањити број запослених са 132 на 129, па се приступа изради акта о унутрашњој организацији и систематизацији послова туженог.

Потом је тужени тужиоцу доставио понуду број 01-84/2 од 22.01.2016. године за закључење анекса број 1 уговора о раду, ради премештаја на друге одговарајуће послове. У понуди је, поред осталог, наведено да је понуда тужиоцу упућена због промењених околности и нове организације рада и да ће на овај начин у већој мери доћи до изражаја стручно знање и способности запослених. На основу ове понуде закључен је анекс уговора о раду број 01-84/3 од 22.01.2016. године, којим је тужилац са радног места „...“ премештен на радно место „...“ почев од 01.02.2016. године.

Дана 01.02.2016. године тужени је донео нов Правилник о организацији и систематизацији послова и радних задатака, на који је градоначелник дао сагласност решењем од 05.02.2016. године. Правилник је ступио на снагу 10.02.2016. године, односно дан након објављивања на огласној табли туженог, у складу са чланом 12. истог којим је регулисано ступање овог акта на снагу.

Одлуком број 01-226/1 од 12.02.2016. године, тужени је утврдио број запослених за чијим радом престаје потреба и међу ова три извршиоца се налази и тужилац на пословима „...“.

Одлуком број 01-398/1 од 29.02.2016. године тужени је утврдио да је због извршених организационих промена престала потреба за радом тужиоца, са правом на исплату отпремнине.

Потом је тужени донео решење 01-505/1 дана 15.03.2016. године којим је тужиоцу отказао уговор о раду са анексима, услед организационих промена и престанка потребе за обављање послова „...“ ...“ на основу члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Решењем је констатовано и да тужиоцу престаје радни однос 15.03.2016. године, те да има право на означену отпремнину. Решење је тужиоцу достављено објављивањем на огласној табли 24.03.2016. године.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005...75/2014), прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену

уговорених услова рада (анекс уговора о раду), ради премештаја на други одговарајући посао због потреба процеса и организације рада. Премештај може да уследи само због потреба процеса и организације рада код истог послодавца и та потреба се јавља приликом увођења нових, односно укидања старих послова, статусних или организационих промена, размештаја запослених зависно од њихових способности, отклањања узрока застоја у раду или лоших односа међу запосленима, увођења мера за боље функционисање делова сиситема рада и у другим ситуацијама.

Одредбом члана 172. став 1. истог закона, прописано је да је послодавац дужан да уз понуду за закључења анекса уговора о раду, запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса. Дакле, послодавац има обавезу да, уз понуду за закључење анекса уговора о раду, запосленом достави и конкретне разлоге због чега то чини.

Тужилац је премештен на послове који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме. Међутим, самим тим нису испуњени услови за измену уговорених услова рада прописаних одредбама члана 171. и 172. Закона о раду. Запослени треба да зна због чега је послодавац покренуо поступак премештаја и да ли су разлози за понуду субјективне или објективне природе, имајући у виду да премештај може да уследи због потреба насталих увођењем нових, односно укидањем старих послова, услед статусних и организационих промена, те зависно од способности запослених, услед примене мера за унапређење рада и радних поступака или ради отклањања узрока застоја рада и лоших односа међу запосленима, што као разлог тужени није навео ни у понуди за закључење побијаног анекса, нити у самом анексу. Према томе, тужени у овом парничном поступку није доказао да постоји било који оправдани разлог за измену уговорених услова рада и за премештај тужиоца на друге послове.

Како понуда тужиоцу која је претходила закључењу спорног анекса не садржи конкретне потребе процеса организације рада код туженог које су биле разлог за измену уговорених услова рада, односно за премештање са послова ... на послове, а које послове је тужени након двадесетак дана и укинуо новим актом о сиситематизацији радних места, правилан је закључак нижестепених судова да је спорни анекс закључен противно одредбама члана 171. и 172. Закона о раду.

Убрзо након достављања понуде тужиоцу за закључење анекса уговора о раду и потписивања анекса, донето је оспорено решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду, услед организационих промена и престанка потребе за обављањем послова на које је анексом тужилац премештен, а на основу члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, чиме је тужени користио своја права супротно циљу, јер је тужилац фактички премештен на послове за чије обављање тужени није имао стварне потребе.

Правилно закључују нижестепени судови да је правна последица поништаја анекса и поништај решења отказа уговора о раду, јер је процена престанка потребе за тужиочевим радом извршена имајући у виду послове на које је незаконито премештен. Дакле, циљ туженог није био да се запосленом омогући обављање послова

премештањем на одређене послове, већ је премештај имао за последицу доношење оспореног решења о утврђивању да је за радом тужиоца престала потреба.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије па је нашао да су исти неосновани. Наиме, у ревизији се понављају наводи који су истицани и у жалби против првостепене пресуде, а које је другостепени суд у побијаној одлуци правилно оценио као неосноване, дајући за ту оцену јасне и потпуне разлоге које овај суд у свему прихвата.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић